

Klimaatneutraal

“Met Mobility Mixx konden we bijdragen aan onze milieudoelstellingen én onze efficiency verbeteren. Voor het woonwerkverkeer gebruiken medewerkers nu vaker het OV. Voor het zakelijk verkeer pakken ze vaker het OV of een poolauto. Die is meestal een stuk milieuvriendelijker dan de privé-auto die ze anders zouden gebruiken. De Provincie Utrecht werkt klimaatneutraal. Jaarlijks compenseren we onze CO₂-uitstoot met een investering in een groenfonds (bosaanplant).”

Klaas Eding, voormalig hoofd facilitaire dienstverlening, Provincie Utrecht, Utrecht

Provincie Utrecht - Milieuvriendelijker met Mobility Mixx

Klaas Eding, Provincie Utrecht, Utrecht

In het kort

De Provincie Utrecht geeft concrete invulling aan maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Dat komt onder andere tot uiting in het vervoersbeleid, gericht op stimulering van het OV voor zakelijk vervoer. Samenwerking met Mobility Mixx maakte het voor de Provincie Utrecht mogelijk de (milieu)doelstellingen te halen én de efficiency te verbeteren. Een betere monitoring en controle kan er nog toe bijdragen dat managers en medewerkers een goede uitvoering van het vervoersbeleid sterker op het netvlies krijgen. Daar kan de nieuwe kwaliteitsmanager mee aan de slag.

Organisatie

De Provincie Utrecht. De provincie heeft een middenpositie in het bestuur van Nederland. Ze staat tussen het Rijk en de gemeente in. Aan de ene kant voert ze wettelijke taken uit die ze van het Rijk heeft gekregen. Bijvoorbeeld het financieel toezicht op gemeenten en het handhaven van de milieuwet. Aan de andere kant regelt de provincie zaken die over gemeentegrenzen heengaan en meer gemeenten tegelijkertijd betreffen. Zo beheert de provincie provinciale wegen en neemt ze in goed overleg besluiten over het inrichten van gebieden.

Het bestuur van de provincie Utrecht bestaat uit provinciale staten (PS), gedeputeerde staten (GS) en de commissaris van de Koningin (cvdK). De 63 leden van PS worden iedere vier jaar rechtstreeks gekozen door de inwoners van de provincie. Zij vormen het algemeen bestuur. PS benoemen de gedeputeerden (in Utrecht 6), die samen met de commissaris van de Koningin het dagelijks bestuur, het college van gedeputeerde staten vormen. De koningin benoemt op aanbeveling van PS de cvdK. De provincie Utrecht is 114.914 hectare groot, telt 29 gemeenten en ongeveer 1.200.000 bewoners. In het provinciehuis in Utrecht werken naast de bestuurders ongeveer 1000 ambtenaren.

Locatie

Het provinciehuis in Utrecht, gelegen in kantorenpark Rijnsweerd nabij de A27 en A28, aan de rand van de stad. Via de Zuilense Ring is de A12 eenvoudig te bereiken. Het provinciehuis is goed bereikbaar met de auto, het OV (bus) en de fiets.

Vraagstuk

De overheid, en daarmee de Provincie Utrecht, wil een degelijke organisatie zijn die maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel heeft staan. In convenanten tussen de centrale en lokale overheden zijn daarvoor doelstellingen vastgelegd. Bijvoorbeeld de doelstelling dat in 2010 minimaal 50 procent van de bedrijfsvoering van de Provincie Utrecht duurzaam moet zijn. Het beleid en de beleidsuitvoering moeten daarbij aansluiten. Zo kwam eind jaren negentig de wens op tafel om het milieu een extra impuls te geven in de bedrijfsvoering. Er werden verschillende werkgroepen opgericht om de deelonderwerpen uit te werken, waaronder de Werkgroep Automobilititeit.

Welke maatregel?

De werkzaamheden van de Werkgroep Automobilititeit leidden ongeveer zeven jaar geleden tot het vaststellen van beleid over de manier waarop de Provincie Utrecht met vervoer omgaat. Doelstelling van dit beleid is het gebruik van de auto voor zowel het woonwerkverkeer als het zakelijk verkeer terug te dringen. Voor het zakelijk verkeer werd het volgende vastgelegd:

1. Primair vindt al het zakelijk verkeer door of namens de Provincie Utrecht buiten het provinciehuis met het OV plaats.
2. Pas als het OV geen optie is (bijvoorbeeld vanwege slechte verbindingen) mogen medewerkers gebruikmaken van een door de organisatie ter beschikking gestelde bedrijfsauto.
3. Gebruik van de privé-auto is pas toegestaan als punt 1 en 2 niet aan de orde zijn.

In de bestaande situatie was er in het provinciehuis een servicedesk, waar medewerkers een leaseauto konden reserveren. Deze auto's waren in eigendom en beheer van de Provincie Utrecht. Voor de uitvoering van het nieuwe beleid werd gekozen voor samenwerking met Mobility Mixx.

Mobility Mixx, onderdeel van LeasePlan, biedt bedrijven mogelijkheden voor integraal mobiliteitsmanagement. Daarvoor heeft Mobility Mixx allerlei mogelijkheden voor zakelijke reizen in het pakket. Naast de trein en OV-fiets, biedt Mobility Mixx toegang tot (trein)taxi's, P+R-parkeren, pool- & huurauto's, het elektronisch verwerken van kilometerdeclaraties en het beheer van persoonsgebonden mobiliteitsbudgetten. De uitgebreide reismogelijkheden en het reisadvies van deur tot deur brengen een verschuiving van de auto naar het OV teweeg. Mobility Mixx stelt dat de diensten zodanig zijn ingestoken dat de werkgever verzekerd is van een maximale kostenbeheersing en minimale operationele belasting.

Voor het zakelijk vervoer biedt de Provincie Utrecht werknemers met Mobility Mixx de mogelijkheid om via de website van Mobility Mixx:

- Een OV-reis te boeken (trein en treintaxi). Een elektronische kaart (Mobility Card) registreert de reis en dient als treinkaartje.
- Een van de negen Mobility Mixx poolauto's te boeken. De sleutels hangen in de Key Manager, een slim kastje dat de sleutels beheert. Wie een poolauto heeft gereserveerd, heeft met zijn Mobility Card toegang tot dit kastje. De sleutel waarbij een lampje brandt, is bestemd voor deze medewerker. De Key Manager weet wie een poolauto heeft gereserveerd en wanneer. Een chip die in de sleutelhanger zit, onthoudt het aantal kilometers. De Key Manager leest deze gegevens uit als de sleutel wordt teruggehangen.

- Een huurauto bij AutoRent Vitesse in Utrecht te boeken als alle negen poolauto's bezet zijn. Deze huurauto kan binnen één uur bij de Provincie Utrecht worden voorgespreid.
- Een dienstreis met de privé-auto te boeken/registreren.

Het systeem werd in 2001/2002 geïntroduceerd en leverde de Provincie Utrecht de volgende voordelen op:

- Medewerkers hebben de vrijheid zelf reizen te boeken.
- Geen administratieve last doordat de organisatie geen bemoeienis heeft met de auto-uitgifte.
- Geen administratieve last doordat er geen interne verrekening hoeft plaats te vinden. Mobility Mixx brengt de kosten van alle zakelijke reizen één keer per maand direct bij de gebruiker (de betreffende afdeling) in rekening.
- Complete monitoring van het gebruik. Mobility Mixx kan op elk moment aangeven hoeveel kilometer met welke auto is gereden, wat het gemiddelde aantal kilometers per boeking is, wat de reistijd per kilometer is, et cetera.

De Provincie Utrecht bepaalde zelf welk merk en type poolauto's er voor de deur kwam te staan. Het eerste criterium dat daarvoor werd gebruikt was milieu (zo milieuvriendelijk mogelijk, dus CO₂-uitstootklasse klasse A) en als tweede de veiligheid van de auto. Zo viel de keuze op de Opel Corsa Eco. Inmiddels is deze vervangen door de Renault Modus, een kleine concessie aan de zuinigheid ter wille van een grotere veiligheid.

Samenwerking met Mobility Mixx maakte het voor de Provincie Utrecht mogelijk de (milieu)doelstellingen te halen én de efficiency te verbeteren. Met Greenwheels is overleg geweest, maar die haalde het niet. Greenwheels kon geen combinatie van OV en autogebruik bieden en miste een systeem dat bij de Provincie Utrecht de interne administratie zou kunnen wegnemen. Daarmee ontbrak het gemak dat Mobility Mixx de Provincie Utrecht wel kon bieden.

Een minpunt van de Mobility Card is dat deze nog niet gebruikt kan worden in de bus, tram en metro. Daardoor blijft de Provincie Utrecht nog met de afzonderlijke declaratie van strippenkaarten zitten. Het wachten is op de introductie van de chipknip in het OV, en de mogelijke koppeling daarvan aan de Mobility Card.

Voor het woonwerkverkeer handhaafde de Provincie Utrecht de bestaande regeling. Gebruik van het OV voor het woonwerkverkeer wordt voor 100 procent vergoed. Voor gebruik van de privé-auto geldt een reiskostenvergoeding gebaseerd op OV en een forfait (vaste eigen bijdrage). Daarmee stimuleert deze regeling het gebruik van het OV.

Baten

Voor de werknemers

De medewerkers reageerden positief op het nieuwe systeem vanwege:

- Het gemak waarmee een dienstreis met de auto kan worden geboekt.
- De zekerheid dat er altijd een auto beschikbaar is (pool- of huurauto).
- Het gemak dat je niet meer naar het loket moet voor een treinkaartje.

Voor de Provincie Utrecht

- Een toename van het gebruik van dienstauto's (pool- of huurauto's) voor het zakelijk verkeer en een afname van het gebruik van privé-auto's hiervoor.*
- Een toename van het OV-gebruik voor woonwerkverkeer van ongeveer 5 procent en een afname van het gebruik van privé-auto's hiervoor.**

* In de oude situatie waren er drie dienstauto's die werden uitgegeven via de eigen servicedesk. Nu staan er negen poolauto's van Mobility Mixx die elke dag zijn volgeboekt. Daarnaast rijden er dagelijks 6 à 7 huurauto's.

** Medewerkers hebben de zekerheid dat er altijd een pool- of huurauto voor hun zakelijke reis beschikbaar is. De noodzaak om met de eigen auto naar het werk te komen, bestaat dus niet meer.

De toename van het OV-gebruik voor woonwerkverkeer draagt direct bij aan de milieudoelstelling van de provincie Utrecht. Het gebruik van de pool- en huurauto's van Mobility Mixx voor het zakelijk verkeer (ten koste van de privé-auto) doet dat eveneens. Dit zijn immers allemaal klasse A-auto's (laagste CO₂-uitstootklasse) terwijl de privé-auto's dat zeker niet allemaal zijn.

Verbetermogelijkheden

- Betere monitoring en jaarlijkse verantwoording in de managementrapportage. Het systeem biedt alle handvatten waarmee een kwaliteitsmanager aan de slag kan. Eind 2006 startte de Provincie Utrecht de werving van een kandidaat voor deze functie.
- Betere controle op het beleid. Voor iedere dienstreis maken de medewerkers zelf de afweging tussen gebruik van het OV, een poolauto of de privé-auto. Daarbij wordt vaak te gemakkelijk gekozen voor de privé-auto. De afdelingsmanagers accorderen dit. Medewerkers en managers hebben een goede uitvoering van het beleid nog te weinig op het netvlies staan. Het aantal kilometers dat met de pool- en huurauto's wordt gereden is kleiner dan wordt gedeclareerd voor het gebruik van de eigen auto. Als elke zakelijke rit met een pool- of huurauto zou worden gereden, dan zouden er elke dag 50 tot 60 auto's nodig zijn.

Dat medewerkers nog te weinig een bewuste afweging maken tussen het gebruik van het OV of een poolauto, blijkt ook uit het aantal keren dat via de site van Mobility Mixx een reisadvies wordt opgevraagd. Het aantal reisadviezen in verhouding tot het aantal geboekte reizen is klein.

Binnen het systeem van integraal management, met vijf redelijk autonome diensten, is het accorderen van de zakelijke reizen een taak van de afzonderlijke afdelingsmanagers. Dat hoort een eenduidig en sluitend systeem te zijn, maar is het niet altijd.

Kosten

Voor de werknemers

Geen.

Voor Provincie Utrecht

Met Mobility Mixx wordt bespaard op:

- De menskracht die voorheen nodig was om de uitgifte van auto's bij te houden en de sleuteluitgifte te verzorgen. (Servicedesk; deze kosten zijn moeilijk te kwantificeren omdat de medewerkers die dit deden andere taken hebben gekregen.)
- De administratie. (Elke nota voor interne verrekening kost ongeveer 35 euro aan verwerkingstijd. Het totaal valt echter moeilijk te kwantificeren omdat het aantal verrekeningen lastig te bepalen is.)

Daar staan de volgende kosten tegenover:

- 4.500 euro per jaar voor het Mobility Mixx-kastje (Key Manager, voor maximaal 16 auto's).
- 500 euro per Mobility Mixx-auto per jaar (per sleutel). De Provincie Utrecht heeft er negen.
- 18 euro per Mobility Card per jaar.*
- 34 eurocent per kilometer bij gebruik van een Mobility Mixx-auto.
- 28 eurocent per kilometer bij gebruik van een privé-auto.
- 30 euro per auto per wasbeurt (1 keer per drie weken).**
- 1,15 euro per OV-boeking + de kosten van het OV-kaartje.

* Op een totaal van 1000 medewerkers begon de Provincie Utrecht met ruim 200 Mobility Cards. Dat werd gereduceerd tot ongeveer 150 omdat 50 medewerkers te weinig gebruik maakten van hun kaart. Voor hen zijn er nu enkele niet-gepersonaliseerde afdelingskaarten.

** De Provincie Utrecht regelt dit zelf. Mobility Mixx kan dit ook verzorgen, maar tegen een hogere prijs.

De Provincie Utrecht schat in dat het nieuwe systeem voor de organisatie als geheel een besparing oplevert. Dit komt ook tot uiting in een toename van het OV-gebruik voor woonwerkverkeer, waarvan de kosten voor de werknemer neerkomen op ongeveer 11 eurocent per kilometer. Op jaarbasis worden er met de auto ongeveer 1,2 miljoen zakelijke kilometers gereden.

Voor de managers

Voor de Provincie Utrecht als geheel levert het nieuwe systeem een besparing op. De afzonderlijke afdelingsmanagers zijn echter duurder uit. De zakelijke kilometers worden direct bij de betreffende afdeling in rekening gebracht en komen ten laste van het afdelingsbudget, terwijl ze voorheen op de algemene rekening kwamen.

De facilitair manager legt een extra fee van 7 eurocent bovenop de 34 eurocent per kilometer voor gebruik van de Mobility Mixx-auto's of de huurauto's. Mobility Mixx brengt 41 eurocent per kilometer in rekening bij de betreffende afdeling, de facilitair manager krijg de 7 cent fee twee keer per jaar uitgekeerd. Daarmee worden de vaste kosten (meer dan) gedekt.

Voor afdelingsmanagers die hun blik beperken tot het afdelingsbudget, is gebruik van de privé-auto voor zakelijk verkeer goedkoper. De facilitair manager heeft echter niet de indruk dat het kostenaspect voor de afdelingsmanagers een reden is het gebruik van Mobility Mixx niet actief te stimuleren.

Fiscale aspecten

Geen.

Tijdsinvestering

Nadat was gekozen voor MobilityMixx, werd de implementatietijd bepaald door de tijd die nodig was om de auto's geleverd te krijgen. Het inventariseren van de pasgebruikers, het maken van de pasjes en het aanbrengen van voorzieningen zoals de Key Manager, werd in ongeveer een maand gerealiseerd.

Promotie van de maatregel

Het voorstel van de Werkgroep Automobilititeit werd door Gedeputeerde Staten geaccordeerd. Daarmee werd het beleid dat geïmplementeerd moest worden. Dit gebeurde op de gebruikelijke wijze, via publicatie op het intranet. Medewerkers werden hierop geattendeerd met een mededeling, een e-mailbericht met een link naar de betreffende pagina op het intranet. Daarnaast verscheen er één artikel in het personeelsblad bij de invoering van het beleid. Ad hoc verschenen er daarna aanvullende artikelen, bijvoorbeeld bij de uitbreiding van het aantal dienstauto's.

Tips

Formuleer eerst een goed beleid dat je doelstellingen weergeeft, kies dan de bijpassende maatregelen. Monitor de doelstellingen en zorg voor een goed controleapparaat. Dat kan de uitvoering ten goede komen, zeker als je het gebruik van de privé-auto wilt ontmoedigen. De gemiddelde werknemer zit nog steeds liever in zijn eigen auto dan in een poolauto of het OV.

Het gemeenschappelijk gebruik van auto's vergt discipline en fatsoen. Bijvoorbeeld het afsluiten van de auto na gebruik, en het niet terugzetten met een bijna lege tank. Of het tijdig terugbrengen van de auto, omdat een collega de auto na je geboekt kan hebben. Dat moeten de medewerkers kunnen opbrengen.

De Provincie Utrecht heeft de ervaring dat het geautomatiseerde Mobility Mixx-systeem over het algemeen voorbeeldig werkt. Zoals bij elk geautomatiseerd systeem zijn er af en toe wel eens kleine haperingen: een paginawisseling die niet vlot verloopt, een kastje dat niet snel wil openen of een tankpas die blokkeert.

Mobility Mixx draagt bij aan de milieudoelstelling van de Provincie Utrecht. Om volledig klimaatneutraal te opereren, compenseert de provincie jaarlijks de CO₂-uitstoot door zakelijke kilometers en de kilometers voor woonwerkverkeer met bosaanplant. Via Triodos Bank wordt geïnvesteerd in de aanplant van duurzaam FSC-gecertificeerd bos. Jaarlijks geeft de Provincie Utrecht daarvoor een schatting van het aantal kilometers op, dat door Triodos / Business for Climate wordt omgerekend in een bedrag, te beleggen in het groenfonds.

Meer weten?

Provincie Utrecht

Pythagoraslaan 101
3508 TH Utrecht

Elvera Maas

afdelingsmanager Facilitaire Service
Telefoon (030) 2582301
E-mail elvera.maas@provincie-utrecht.nl

Mobility Mixx

Wisselweg 31-33
1314 CB Almere-Stad

Postbus 1613
1300 BP Almere-Stad

Telefoon (036) 5272800
E-mail info@mobilitymixx.nl
www.mobilitymixx.nl

Triodos Bank

www.triodos.nl

Business for Climate

www.klimaatneutraal.nl